

intenció, però res més. Podrien ser efectives partint de les interessants experiències de Pàvlov sobre els reflexos condicionats dels ratolins, però extrapolar això als éssers humans pot ser una temeritat, fruit d'un optimisme excessiu.

En altres temes —com el de la droga—, encara no ens hem posat d'acord sobre si les campanyes tremendistes foren positives o negatives. Fins i tot alguns sostenen que donaven a conèixer la droga a qui no l'havia tastada, però —errònies o encertades— es feien amb bona voluntat.

En el cas que ens ocupa, cal precisar que uns accidents es produeixen per imprudència dels conductors, altres són fortuits i molts són per mala senyalització o per mal estat de les carreteres. La multimilionària campanya només preveu els casos d'imprudència. Potser dedicant

aquestes quantitats a pintura i senyalització de trams perillosos, els resultats serien més espectaculars i permanents, perquè no sempre es veuen les línies que divideixen els carrils o que limiten les voreres. Això i més vigilància policíaca seria més efectiu per a evitar els accidents a la carretera. Però, és clar, aquesta vigilància és difícil de fer, per exemple, a Catalunya o al País Valencià, des de cinc-cents quilòmetres de distància i convindria que fos transferida la competència en trànsit als nostres governs, que són més a prop i que en serien més directament responsables.

La despesa en aquesta mena de publicitat tremendista pot beneficiar indirectament —no dic que sigui premeditat— qui governa a Madrid, per tal de desviar l'atenció del públic d'altres problemes, per

la via de l'esgarriós espectacle dels accidents. La publicitat tremendista no serveix de gaire i caldria, en tot cas, fer pedagogia amb una publicitat positiva. Imaginem per la pantalla una senyora, o un senyor, conduint tranquil·la i amb prudència. Arriba a casa i, tota cofoia, rep l'abraçada joiosa de la família com a premi per haver estat prudent. Segur que Pàvlov estaria d'acord que positivitzant l'escena, el missatge donaria més profit. Una cosa és donar notícies que, per naturalesa, són negatives, i una altra, perdre l'oportunitat de fer en positiu allò que és possible. El problema és que anem massa impregnats de la "cultura de condemnar els pecats" i molt poc de "la de premiar les virtuts". Hem de canviar la mentalitat, i les administracions tenen l'obligació d'ajudar-hi.

Albert Alay

Grècia fora d'Europa

Què val la Unió Europea, si alguns dels membres no accepten les regles del joc? La qualitat val més que la quantitat, segons aquest editorial de *The Economist*.

No resultaria gens sorprenent que els membres més virtuosos de la Unió Europea tinguessin, a vegades, el sentiment de patir aquell càstig romà consistent a tirar a mar algú ficat amb dos óssos bruns en un mateix sac. Perquè, una vegada un país entra en la Unió Europea (abans Comunitat Europea), els altres estan obligats a admetre'l, encara que el seu desig més sincer fos de desfer-se'n.

Això no obstant, els Dotze fan veure que el secret de l'harmonia està en una "ampliació" de la Unió a altres membres o en un "aprofundiment" que reforçaria encara més els lligams entre els estats membres. L'una meitat vol diluir la UE, l'altra s'esforça a concentrar-la; i totes dues són a punt d'acceptar fins a quatre membres més, i el seny econòmic i polític anuncia que diversos països de l'Europa de l'Est els seguiran, encara que les institucions de la UE ja estiguen del tot aclaparades amb la digestió del tractat de Maastricht i del mercat únic. L'ampliació és una idea magnífica, però si la UE augmenta en quantitat, per què no aborda igualment el problema de la qualitat? En

altres termes: per comptes de parlar d'una Unió ampliada, per què no parlem més aviat d'una Unió perfeccionada?

Els partidaris de la millora podrien procedir de la següent manera: admetre en la Unió qualssevol membres nous disposats a acceptar les regles del joc bo i començant a expulsar-ne, igualment, els membres més vells que infringeixen visiblement aquestes regles. Si els mestres de

l'argot propi de la UE volen un nom per a aquesta nova doctrina, anomenem-la "substitució".

Ni el tractat de Roma ni el de Maastricht no preveuen l'expulsió dels indesitjables; però tampoc no la prohibeixen. Per als juristes professionals, l'obstacle que representen els problemes constitucionals no hauria de durar gaire temps. Haurien de poder utilitzar els criteris d'el·ligibilitat de Maastricht, segons els quals els estats membres han de fixar "preus estables, finances públiques, condicions monetàries sanes i una balança de pagaments viable".

Evidentment, el problema consisteix a establir criteris d'exclusió, suficientment objectius per a garantir que els promotors d'alteracions no tinguin la impressió que són víctimes d'una injustícia.

L'aplicació de les directrius europees podria, ben altrament, resultar un criteri imparable. La Comissió europea emetria regularment una taula comparativa sobre l'aplicació de les seues mesures en cada país. A fi d'avaluar el compromís adoptat pels membres en relació amb els objectius anunciats per la UE en el marc de la

unió econòmica i monetària, cada estat podria puntuar segons el seu respecte o no a les normes en termes d'inflació, de deute i de balança de pagaments.

Són criteris neutres i aritmètics. Si estats membres es deixessin dur per consideracions més nacionals, podrien passar revista al pressupost de la UE i donar un cop d'ull amenaçador a la llista dels membres

que reben grans quantitats de diners sense fer-ne un ús visiblement positiu. Podrien igualment puntuar durament els estats que utilitzen el seu dret de vet al Consell de Ministres o (com és el cas de Gran Bretanya) que exigeixen derogacions unilaterals del tractat. Aquestes exclusions no han de ser necessàriament permanents. Una vegada exclòs un país, aquest hauria

de poder presentar la candidatura de bell nou. Si un estat aprovàs sincerament l'ideal de la UE, també hauria d'acceptar l'exclusió com un xoc saludable. Confeccionar una llista de candidats a l'exclusió basada en els criteris suara esmentats? Grècia, Grècia, Grècia. I Grècia.

The Economist (Londres)
Traducció: **Eliseu T. Climent**

A qui molesta Arzallus?

Enmig del batibull que han desfermat les seves últimes declaracions, Miquel Sellarès creu que Arzallus fa nosa perquè qüestiona l'actual model d'estat.

No puc negar, quan començo a escriure aquestes lletres, que hi ha profundes diferències entre la realitat nacional dels Països Catalans i la d'Euskadi. I les meves reflexions són producte de més de vint anys de seguir molt de prop la realitat nacional d'Euskadi i d'haver conegut persones que em van marcar el meu pensament: Jon Ajuriaguerra, patriarca del PNB, o Santi Brouard, dirigent d'HB, assassinat per les clavegueres de l'estat. I l'impacte que fa molts anys em va produir conèixer Xabier Arzallus.

Per mi, que conec molt de prop els principals dirigents de la política catalana, aquestes coneixences em van evidenciar i refermar la meua convicció que el principal problema que tenia el catalanisme o el nacionalisme polític català no era únicament la manca d'un projecte nacional estructurat, sinó el meu dubte que tinguéssim els dirigents amb la duresa i la fermeza que un procés de reconstrucció nacional requereix. I per desgràcia, per al meu país, els meus dubtes s'han confirmat. Catalunya i la resta dels Països Catalans, quasi vint anys després de la transició democràtica espanyola, avui han estancat la seva reconstrucció nacional i es dediquen a enfortir el projecte estatal, que sí que existeix.

En aquest context entendrem que una gran part de la classe política catalana, que segueix profundament acomplexada davant l'estat, no entén, no comprèn un home, un dirigent polític com Xabier Arzallus, que diu el que pensa i actua en conseqüència, mentre una gran part de la nostra classe política utilitza el doble llenguatge, l'igualment constant i el seny a la baixa. El seus èxits són la negociació constant, a

Xabier Arzallus. President del PNB.

vegades sense saber ben bé què negocien ni què pacten, ni a quin preu.

Es evident, doncs, que Arzallus és per a la classe política dels Països Catalans una persona que els enfronta amb la seva realitat i les seves contradiccions. Perquè si donessin la raó a Arzallus, les seves maneres de fer i la claredat del seu missatge, què farien amb Pujol, amb Cañellas o amb Lerma? Per no dir els Roca o els Serra?

Avui el nacionalisme basc té en Xabier Arzallus i en moltes dones i homes del PNB i ELA-STV els elements humans durs i contundents per portar Euskadi democràticament i en pau cap a una Europa que superi els perills i les amenaces dels actuals estats-nació. I és per tot això que la classe dirigent del nacionalisme espa-

nyol, amb els seus poders fàctics, i també una gran part de la classe política catalana, acomplexada i contradictòria, tenen por d'Arzallus.

Xavier Arzallus, aquests dies, i sobretot amb motiu de l'Aberri Eguna, ha dit en veu alta simplement allò que pensem molts nacionalistes sobre l'article 8è de la Constitució espanyola. I les seves paraules, manipulades per uns mitjans escrits i audiovisuals, en la seva immensa majoria en mans de l'establishment polític, han escandalitzat: editorials de diaris, declaracions polítiques contundents, o l'esperpèntic article de l'intel·lectual de la Corona, Baltasar Porcel, titulat *El vecino nazi*. Llegint-lo, i molts dels articles i editorials apareguts, hom s'adona de la gran força del pensament nacionalista espanyol, que no necessita ni anomenar-se així.

I és que Arzallus els ha trencat el *statu quo* no escrit en què basen, en general, el seu missatge els polítics i intel·lectuals del poder.

Però Arzallus, en aquest Aberri Eguna 94., no sols va parlar del títol 8è de la Constitució, sinó que va desemascarar tots aquells que voldrien que els estatuts d'autonomia fossin el sostre de la reivindicació nacional, i que oblidéssim què vol dir pàtria, per acceptar la pàtria dels altres, que fa impossible la de cadascun. Ho va denunciar: els Estats-Nació que veient que poden perdre en un futur la moneda, les fronteres i l'exèrcit, intenten defensar-se homogeneïtzant els pobles i les nacions que els componen.

Arzallus els ha dit: "No som espanyols, no som francesos, som bascos, i demà, també europeus", i això és el que els dol.

Miquel Sellarès